

RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1695352
afdelingsnaam: Directie
steller: Eric Bakker
telefoonnummer: 035 629 2085
onderwerp: Preventief financieel toezicht op Wijdmeren

Voorstel

1. Kennis te nemen van de brief van Gedeputeerde Staten van 17 december 2024 over het instellen van preventief financieel toezicht op Wijdmeren vanwege de herindeling (bijlage 1).
2. Aan het college van burgemeester en wethouders mandaat te verlenen en te machtigen om besluiten van de gemeente Wijdmeren waarop het preventief financieel toezicht van toepassing is, te beoordelen en, hiertoe instemming te verlenen en het college van Wijdmeren en de gemeenteraad van Hilversum daarover te informeren.
3. Aan het college van burgmeester en wethouders tevens de bevoegdheid te verlenen om namens de gemeenteraad in voorkomende gevallen aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland in dat kader een zienswijze naar voren te brengen en toe te zenden. Indien van deze bevoegdheid gebruik wordt gemaakt, zal het college de gemeenteraad van Hilversum hierover informeren.
4. Ten aanzien van de uitoefening van de onder 2 en 3 vermelde bevoegdheden de mandaatregeling "preventief financieel toezicht herindeling Wijdmeren", inclusief het bijgevoegde protocol voor afstemming, vast te stellen en deze bekend te maken door publicatie in het gemeentebblad (bijlage 2).

Planning

Titel	Beeldvorming	Oordeelsvorming	Besluit
Startnotitie	9 november 2023 en 10 januari 2024: beeldvormende sessie	24 januari 2024: commissie Bestuur&Economie	31 januari 2024: gemeenteraad
Principebesluit	17 juni 2024: technische sessie 19 juni 2024: beeldvormende sessie	3 juli 2024: commissie Bestuur&Economie	10 juli 2024: gemeenteraad
Herindelingsontwerp	6 september 2024 en 22 oktober 2024: raadsconferenties Wijdmeren en Hilversum 20 november 2024: beeldvormende sessie	4 december 2024: commissie Bestuur&Economie	11 december 2024: gemeenteraad
Preventief financieel toezicht op Wijdmeren	11 februari 2025: raadsconferentie 12 maart 2025: beeldvormende sessie	19 maart 2025: commissie Bestuur&Economie	27 maart 2025: gemeenteraad

Samenvatting

Na het vaststellen van het herindelingsontwerp door de raden van Wijdmeren en Hilversum hebben Gedeputeerde Staten (GS) van Noord-Holland preventief financieel toezicht op Wijdmeren gelegd. Dit volgt uit artikel 21 van de [Wet Algemene Regels Herindeling](#) (Arhi). In brieven aan Wijdmeren en Hilversum op 17 december 2024 hebben GS aangegeven hoe zij het toezicht invullen. Dit houdt onder andere in dat Wijdmeren Hilversum moet informeren over specifiek door GS genoemde besluiten. Hilversum dient aan te geven of zij kan instemmen met de besluiten van Wijdmeren. GS betrekken deze afstemming en instemming bij hun toetsing. Voorliggend voorstel voor mandatering en een protocol is bedoeld om de rollen en taken van Wijdmeren en Hilversum in het toezicht eenduidig en transparant weer te geven en de rol van Hilversum effectief en efficiënt in te vullen.

Inleiding

De Wet Algemene Regels Herindeling (Arhi) bevat het wettelijk kader om gemeentelijke herindelingen in goede banen te leiden. In artikel 21 van de wet staat dat de provincie bij herindelingen de op te heffen gemeenten onder preventief financieel toezicht plaatst na vaststelling van een herindelingsontwerp. Dit is voor Wijdmeren aan de orde sinds 11 december 2024.

Preventief financieel toezicht houdt in dat specifieke besluiten moeten worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland (GS). Zo waarborgt de wet Arhi dat de op te heffen gemeente (in dit geval Wijdmeren) tijdens het herindelingsproces haar financiële positie gezond houdt. Daarmee wordt voorkomen dat de heringedeelde gemeente met een ongunstige financiële positie start. Het college van GS stuurde op 17 december 2024 een brief aan Wijdmeren, waarin zij precies aangeven hoe zij het toezicht invullen (bijlage 1). Uit de brief blijkt dat het toezicht gaat over de volgende typen besluiten:

- besluiten tot vaststelling van begrotingen en begrotingswijzigingen;
- besluiten tot het kopen, ruilen, vervreemden en bezwaren van onroerende zaken;
- besluiten betreffende belastingverordeningen.

Binnen deze typen besluiten geldt de goedkeuringseis echter *niet* voor:

- besluiten betreffende onroerende zaaktransacties ter realisering van reguliere bestemmingsplannen en passend binnen rendabele exploitatieopzetten;
- besluiten tot redactionele aanpassingen van belastingverordeningen.

De brief beschrijft verder op welke wijze GS goedkeuring geven aan besluiten van Wijdmeren en de administratieve vereisten daarbij. Een belangrijk onderdeel daarbij is het dringende advies voor Wijdmeren om voorstellen vooraf met Hilversum af te stemmen, waarbij de vraag is of Hilversum kan instemmen met de voorstellen. Hilversum dient daartoe deze voorstellen inhoudelijk en financieel te beoordelen. Omdat veelal sprake is van raadsbesluiten in Wijdmeren, ligt het in de rede dat de gemeenteraad van Hilversum bepaalt op welke wijze Hilversum haar rol invult. Dat kan zijn dat de gemeenteraad van Hilversum moet instemmen met specifieke besluiten van de gemeenteraad van Wijdmeren. Dit heeft echter twee grote nadelen: een stevige verlenging van de doorlooptijd van de besluitvorming in Wijdmeren (4-6 weken) voordat de gemeenteraad van Wijdmeren een definitief besluit kan nemen én een forse extra belasting van de agenda van de Hilversumse raad.

Om goed toezicht te organiseren met zo min mogelijke belasting van bestuurlijke agenda's, hebben Wijdmeren en Hilversum een duidelijke en eenduidige werkwijze ontwikkeld voor een effectieve en efficiënte manier van afstemming en instemming, in de vorm van een protocol. Het voorstel is daarom:

- Dat de gemeenteraad de uitvoering van het toezicht in handen legt van het college, waarbij de raad voorschriften meegeeft over de wijze waarop toezicht wordt uitgevoerd en het college de raad actief informeert over de uitvoering.

- Proportionaliteit en het voorkomen van onnodige afstemming. Er is immers in het algemeen al snel 'enig' belang voor Hilversum denkbaar, omdat wijzigingen op de financiële positie van Wijdemeren – hoe klein ook – bijna altijd invloed hebben op de financiële positie van de toekomstige gemeente Hilversum. Het protocol maakt daarom onderscheid naar 'grotere' besluiten waarover wél en 'kleinere' besluiten waarover géén afstemming en instemming wordt georganiseerd. Dit beperkt de administratieve belasting en benodigde inzet in twee gemeenten.

Probleemstelling/doel

Het doel van dit voorstel is het bevorderen van een gezonde financiële uitgangspositie van de heringedeelde gemeente Hilversum per 1 januari 2027 en het voldoen aan de vereisten uit de wet Arhi.

Argumenten

2.1 Het verlenen van mandaat zorgt voor effectieve en efficiënte uitvoering van het preventief toezicht

Het college is belast met de voorbereiding van de begroting. De raad is bevoegd tot vaststelling ervan. Daarmee berust het budgetrecht bij de raad. Gelet op de snelheid waarmee gehandeld moet worden in het kader van het preventief financieel toezicht, is het efficiënt om de bevoegdheid van de raad op te dragen aan het college. Door mandatering spant Hilversum zich maximaal in de impact van de af/instemming op de doorlooptijden van besluitvorming in Wijdemeren zoveel mogelijk te beperken en beperkt het de druk op de agenda van de gemeenteraad. Tegelijk bieden de voorschriften het college de mogelijkheid om indien nodig de gemeenteraad te laten besluiten over instemming. Dit maakt in alle omstandigheden een zorgvuldige afstemming en instemming mogelijk.

2.2 Met het verlenen van het mandaat voor preventief financieel toezicht wordt de bestaande praktijk geformaliseerd

In januari en februari 2025 zijn er twee raadsvoorstellen van Wijdemeren aan Hilversum voorgelegd, te weten:

- Grondaankoop t.w.v. € 6.000 euro
- Grondsanering t.w.v. € 25.000 euro

Op beide voorstellen heeft het college in lijn met het voorgestelde protocol ingestemd, onder voorbehoud van besluitvorming van de gemeenteraad van Hilversum over dit protocol en het mandaatbesluit.

4.1 Het protocol zorgt voor een eenduidige werkwijze en borgt de belangen van Hilversum

Het protocol bevordert dat Hilversum in staat is om tijdig te beoordelen of, en zo ja hoe, er bij besluiten van Wijdemeren een financieel belang speelt voor de gemeente Hilversum. Het protocol bevordert verder dat Wijdemeren binnen Hilversum een vast aanspreekpunt heeft en dat de afstemming goed georganiseerd is

4.2 Ondermandaat is toegestaan

De mandaatregeling geeft ruimte aan het college om het mandaat onder te mandateren aan een door hem aangewezen medewerker. Beoogd is dit ondermandaat te verlenen aan de concerncontroller. Hiervoor neemt het college een apart besluit.

Kantttekeningen

2.1 Het budgetrecht berust formeel bij de raad

Het college is zich hiervan bewust. Aan het mandaat is daarom gekoppeld:

- Het vaststellen van voorschriften door de raad
- Een actieve informatieplicht. Het college informeert de raad actief op twee manieren:
  - o Een periodiek overzicht van besluiten waarmee wel of niet is ingestemd.
  - o Indien het nodig is om op verzoek van Gedeputeerde staten een zienswijze in te dienen, wordt ook de gemeenteraad van Hilversum daarover geïnformeerd.

Financiën, middelen en capaciteit

Het preventief financieel toezicht op Wijdemeren eindigt volgens planning op 31 december 2026. Onze indruk is vooralsnog dat het benodigde werk in 2025 en 2026 binnen de bestaande formatie kan worden uitgevoerd. Dit is uiteraard afhankelijk van de aantallen, complexiteit en frequentie van te beoordelen voorstellen.

Uitvoering

Dit besluit wordt ter kennisgeving gedeeld met de gemeenteraad, het college van Wijdemeren en het college van GS van Noord-Holland.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris,   de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera   dr. ir. G.M. van den Top

Bijlagen

1. Brief Gedeputeerde Staten 17 december 2024
2. Mandaatbesluit en mandaatregeling 'preventief financieel toezicht Wijdemeren', inclusief protocol 'afstemming en instemming preventief financieel toezicht Wijdemeren'